

ظریف با یک برنامه همکاری شش جانبه به قفقاز رفته است؛

دیپلماسی فعال پس از انفعال

پس از آن تلفات خونبار در جنگ چند هفته‌ای ناگورنو و توافق نامه‌ای که در نهایت پوتین در حضور دو طرف خوانند و قهقهه‌پیروز مندانه‌والبته تحقیر آمیزی که علی‌اف رودروی پاشینیان سر داد و بعد هم غرور جریحه‌دار شده ارمنی‌ها و خمشی که در خیابان‌ها فریاد زدند؛ بهترین اتفاق شاید تشکیل یک گعده شش جانبه در قفقاز جنوبی باشد تا نتیجه غائله قره‌باغ را تبدیل به یک بازی بُرد - بُرد برای باز یگران قفقاز کند و صلحی پایدار را به منطقه شکننده و آسیب‌پذیر قفقاز باز گرداند.

آخرین منازعه باکو و ایروان بر سر منطقه قره‌باغ ۹ نوامبر گذشته به پایان رسید. نیکول پاشینیان، نخستن وزیر ارمنستان در یک پست فیسبوکی خبر از امضای قرارداد صلح با آذربایجان داد که به موجب آن ارمنستان بازنده‌این جنگ بود چرا که نیروهای مسلحش باید به سرعت از کلبرج، آغ‌دام و لاجچین عقب‌نشینی کرده‌و منطقه مورد مناقشه را به باکو واگذار می کردند.

این قرارداد صلح با حضور مستقیم روسیه و البته نقش‌های پشت پرده ترکیه ترتیب داده‌شده و به موجب آن مقرر شد که حدود دوهزار نیروی حافظ صلح روسیه برای پنج سال به منظور

حفظ امنیت دلان لاجچین در قره‌باغ کوهستانی مستقر شوند. نیروهای ترکیه نیز در این فرآیند که از آن به نام فرایند «صلح‌یانی» یاد کردند، حضور دارند. از ایران اسامه در این جنگ و صلح قره‌باغی خبری نبود؛ جز چند موشکی که در هنگامه جنگ به اشتباه به خداآفرین اصابت کرد و البته یک سفر عراقچی به آذربایجان و ارمنستان که از نگاه تحلیلگران نقشی در این بازی نداشت. البته ناگفته نماند که هم دستگاه دیپلماسی ایران و هم علما و روحانیون منتسب به حاکمیت در این نزاع پشت‌سر باکو ایستادند اما نقشی در مذاکرات نداشتند.

دیپلماسی فعال پس از انفعال

آن زمان انتقادات بسیاری به ایران و دستگاه دیپلماسی آن به دلیل انفعالش در قبال فعل و انفعالاتی که در قره‌باغ رخ داد، وارد شد و بعد هم هشدارهای بسیار درباره مخاطراتی که پس از این تغییر ژئوپلیتیکی ایران را تهدید می‌کند داده شد.

ایران تقریباً مرز خود با بی‌حاشیه‌ترین و بی‌دردس‌ترین همسایه‌اش یعنی ارمنستان را از دست داده و از سوی دیگر مرز ش با جمهوری آذربایجان که متحد ترکیه و مروج

پان ترکیسم است؛ گسترده‌تر شده است. همینطور به دنبال تغییرات مرزی در منطقه، باکو - آنکارا اکنون دیگر بی‌واسطه به هم متصل هستند. خطرات امنیتی نیز با توجه به نفوذ اسرائیلی‌ها در جمهوری آذربایجان تشدید می‌شود. این نگرانی‌ها حتی پس از خواندن شعری از سوی اردوغان در رژه پیروزی باکو که تعدی به خاک ایران تفسیر شد، افزایش یافت.

منتقدان تأکید می‌کردند که دولت در گوشه‌ای نشست و سر نوشت قره‌باغ را به بازیگران دیگر سپرد و ایران را با مخاطرات اقتصادی و اجتماعی و امنیتی متعدد مواجه کرد. حالا اما ظریف در قره‌باغ است. او یکشنبه شب از مرزهای شمالی ایران خارج شد تا به جمهوری آذربایجان، روسیه، ارمنستان، گرجستان و ترکیه سفر کند یا پیشنهادهایی برای «همکاری شش جانبه» در حوزه قفقاز، سفر او به تک تک این کشورها اهمیت خاص خود را دارد. درباره آذربایجان و ارمنستان باید گفت که هر دو آنها بسا توجه به تغییرات جغرافیایی و مرزی که پیدا کرده‌اند، در موقعیت تازه‌ای قرار گرفته‌اند و ایران باید جای خود

مسئله قره‌باغ، موضوع گشایش‌های احتمالی در روابط دو کشور را نیز دربر خواهد گرفت. درباره ترکیه نیز باید گفت با توجه به نقش غیرقابل انکار آنکارا در مناقشه قره‌باغ و نزدیکی که باکو به آن دارد، گفت‌وگو درباره قره‌باغ بدون حضور ترکیه بی‌حاصل است.

نقشه‌ای برای انتفاع همه طرف‌ها

ظریف در تمام این مذاکرات ژئواکونومیک و ژئوپلیتیک را با هم دنبال خواهد کرد؛ چرا که تغییرات تازه در قره‌باغ هم اقتصاد و هم سیاست را متأثر کرده‌است. ماه گذشته ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه، مذاکراتی سه‌جانبه با پاشینیان و علی‌اف داشت. پس از آن روزنامه «کومرسانت» مسکو یک نقشه مواصلاتی را به عنوان حاصل این نشست منتشر کرد که نشان می‌داد راه‌های ارتباطی ارمنستان، آذربایجان، ایران و روسیه پس از تغییرات اخیر قرار است چگونه باشد.

نقشه مذکور کریدور جاده‌ای وریلی «یغدرجاکو» و «ایروان-جاکو-مسکو» را نشان می‌داد که بر اساس آن ایران نیز از طریق مسیر جاده‌ای وریلی به کریدورهای یاد شده متصل شده بود. الهام علی‌اف، رئیس جمهوری آذربایجان هم گفت که کریدور آذربایجان به نخجوان از سوی ترکیه، آذربایجان، روسیه، ایران و ارمنستان مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

گفته می‌شود که در مذاکرات مربوط به منطقه قفقاز پروژه‌هایی پیش‌بینی شده تا تغییرات سیاسی و اقتصادی به نحوی باشد که همه طرف‌ها منتفع شوند و این انتفاع جمعی، ضامن صلح در منطقه باشد. به نحوی که دسترسی‌های ایران به ایروان، باکو و مسکو تأمین شود، ارمنستان همانگونه که در قرارداد صلح قره‌باغ آمده با گشوده شدن راه‌های ارتباطی و ترانزیتی از آنزودار آید، ترکیه راه مستقیمی به دریای خزر و آسیای میانه داشته باشد و آذربایجان نیز برای پیوستن به ترکیه و اروپا دیگر نیازی به گرجستان نداشته باشد. در این فرایند برخی منافع حداکثری خواهند داشت و برخی حداقلی.

همکاری تهران و مسکو در حوزه امنیت اطلاعات

ظریف که دوشنبه رادر باکو گذراند و مذاکراتی با مقامات باکوئی داشت از آمادگی ایران برای بازسازی مناطق آزادشده خبر داد و دپروز هم در مسکو ضمن دیدار با سرگئی لاوروف، هم‌تای

گفته می‌شود که در مذاکرات مربوط به منطقه قفقاز پروژه‌هایی پیش‌بینی شده تا تغییرات سیاسی و اقتصادی به نحوی باشد که همه طرف‌ها منتفع شوند و این انتفاع جمعی، ضامن صلح در منطقه باشد

روس خود اعلام کرد که ایران آماده همکاری با روسیه درباره قفقاز و خلیج فارس است. او همچنین تأکید کرد که پیشنهادهایش برای همکاری شش جانبه در قفقاز مهمترین فصل سفرش است.

او ضمن تبریک به پوتین و تشکر از او بابت پایان دادن به بحران قره‌باغ، به شرایط جدید منطقه اشاره کرد و گفت: «امروز ما می‌توانیم در آستانه ورود به یک مرحله جدید باشیم که اختلافات را به همکاری تبدیل کند و بتوانیم با یک همکاری منطقه‌ای به سمت ایجاد هم‌افزایی در این منطقه برویم و راه‌هایی که برای سه دهه بسته شده بود را مجدداً باز کنیم و باعث پیشرفت و توسعه اقتصادی کل منطقه بشویم که بهترین ضامن صلح بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان و کل منطقه هم‌افزایی اقتصادی است. درباره پیشنهادهای مختلفی که در این زمینه مطرح شده در سفر منطقه‌ای که دارم صحبت کردم و صحبت‌های بسیار خوبی داشتیم.»

در حوزه سیاسی و امنیتی نیز میان ظریف و لاوروف، موافقت‌نامه همکاری در حوزه امنیت اطلاعات به امضارسید که می‌تواند نقطه عطف همکاری‌های دو کشور در حوزه امنیت سایبری باشد. هشدارهای امنیتی پس از صلح باکو و ایروان بسا توجه به حضور نقش آفرین اسرائیلی‌ها در آذربایجان بسیار پررنگ بود.

اکنون اما انتظار می‌رود این سفر ظریف و به طور کلی دیپلماسی فعال ایران در حوزه قفقاز جنوبی، مخاطرات پیش‌بینی شده در این منطقه برای ایران را تبدیل به فرصت کند و در عین حال همانطور که گفته می‌شود، مذاکرات و برنامه‌ریزی‌ها برای قفقاز منجر به صلح پایدار در آن و همینطور بهره‌مندی همه طرف‌ها از پتانسیل ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک منطقه شود.

روی موج کوتاه

ظریف در مسکو:

تا ۲۱ فوریه تحریم‌ها لغو نشود،

اجرای پروتکل الحاقی متوقف می‌شود

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران در نشست خبری مشترک با سرگئی لاوروف، هم‌تای روس خود گفت: مجلس مصوبه‌ای را تأیید کرده که بر طبق آن موظف هستیم برخی اقدامات را انجام دهیم یکی غنی‌سازی ۲۰ درصد بود که شروع شده و دیگری پایان دادن به اجرای پروتکل الحاقی است که از ۲۱ تا ۲۳ فوریه باید کار را انجام دهیم. ولی اگر تا آن زمان، آمریکایی‌ها به تحریم‌هایشان پایان دهند و ما نتیجه آن را ببینیم، ایران به کلیه تعهداتش بر می‌گردد.

■ ■ ■

سرخنگوی وزارت خارجه قطر:

روابط قطر با ایران و ترکیه

عالی است

سرخنگوی وزارت خارجه قطر از مواضع ایران و ترکیه تقدیر و تشکر کرد. به گزارش اسپنا به نقل از اسپوتنیک عربی، لولوه الخاطر، سرخنگوی وزارت خارجه قطر در گفت‌وگویی تأکید کرد: روابط قطر با ایران و ترکیه عالی است و ما از کسانی که در زمان بحران خلیج (فارس) و تحریم قطر در کنار ما ایستادند تقدیر و تشکر می‌کنیم و این مساله برای همه روشن است. وی با تأکید بر اهمیت حفظ آشتی کشورهای خلیج فارس خاطر نشان کرد که بحران کشورهای عربی با قطر حتی یک خوبی هم نداشت و شکستی برای همه بود.

■ ■ ■

سفر هیأت طالبان به ایران

با اطلاع کابل

سعید خطیب‌زاده، سرخنگوی وزارت امور خارجه از سفر هیأت سیاسی طالبان به تهران به ریاست «ملا عبدالغنی برادر» خبر داد و گفت: «این هیأت بر اساس هماهنگی قبلی و به دعوت وزارت امور خارجه ایران بامداد امروز (سه‌شنبه) وارد تهران شد و مورد استقبال مقامات وزارت امور خارجه قرار گرفت.» به دنبال وزارت خارجه افغانستان نیز طی بیانیه‌ای اعلام کرد که از سفر هیأت طالبان به ایران مطلع بوده و تهران در این مورد نظریات دولت افغانستان را قبلاً مطالبه و دریافت کرده است.

■ ■ ■

نظر آیت‌الله سیستانی در مورد تزریق

واکسن کرونا

به تشخیص پزشکان متخصص

و با تجربه اعتماد شود

دفتر آیت‌الله سیستانی در پاسخ به استفتائاتی درباره تزریق واکسن کرونا اعلام کرد: «شایسته است به تشخیص پزشکان متخصص و با تجربه اعتماد شود و اما از نظر شرعی استفاده از واکسنی که مجوز گرفته در صورتی لازم است که احتمال ابتلا به ویروس کرونا و در پی داشتن خطر جانی و یا آسیب بسیار شدید غیر قابل تدارک بر احتمال عوارض شدید جانبی استفاده از واکسن فرونی قابل توجه داشته باشد.»

■ ■ ■

عقب‌نشینی نمایندگان اصولگرا

از طرح شفافیت آرا

الیاس ناداران، رئیس کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۰، در برنامه تلویزیونی جهان آرا درباره سرانجام طرح شفافیت آرای نمایندگان هم گفت: این کار، کار خیلی ساده‌ای نیست. وی با بیان اینکه نمایندگانی که خواهان شفافیت آرا هستند، در اقلیت قرار دارند، افزود: بعید می‌دانم عامه نمایندگان با این طرح موافقت کنند و این موضوع هم به نقص سیستم مسا در انتخابات مجلس بر می‌گردد، چون انتخابات حزبی و از حوزه‌های انتخابیه بزرگ نیست و نماینده برای اینکه بتواند برای مردم کاری انجام دهد به شبکه اجرایی کشور متصل می‌شود و افشای آرا امکان است مشکلاتی را برای او به وجود آورد.

■ ■ ■

کارشناس مطالعات ملی دانشگاه تل آویو:

صادرات نفتی ایران

افزایش می‌یابد

به گزارش ایلنا به نقل از ششورای روابط آتلانتیک، آموس یادلین، مدیرتپ موسسه مطالعات ملی دانشگاه تل آویو در مورد ایران گفت: در دوران بایدن با کم شدن تدریجی تحریم‌ها امکان صادرات نفت برای ایران فراهم می‌شود. صادرات نفت به میزان ۷۰۰ هزار بشکه در روز برای ایران قابل تصور است. با توجه به صادرات ایران به چین امکان صادرات یک میلیونی نفت نیز فراهم می‌شود که حتی امکان بیشتر شدن این مقدار هم وجود دارد.

خبر

سفیر ایران در سازمان ملل:

تهران منتظر اولین اقدام دیپلماتیک جو بایدن است

سفیر ایران در سازمان ملل می‌گوید که تهران برنامه‌ای برای گفت‌وگو با دولت جو بایدن ندارد و منتظر است که رئیس جمهور جدید ایالات متحدگه اول رادر راستای لغو تحریم‌ها و بازگشت به توافق هسته‌ای بر دارد.

مجید تخت‌روانچی در نخستین مصاحبه خود پس از روی کار آمدن جو بایدن در آمریکا به شبکه خبری ان‌بی‌سی گفت که ایران تا این لحظه ب‌ادولت جدید

ایالات متحده صحبت نکرده است. او در پاسخ به این سؤال که آیا برنامه‌ای برای گفت‌وگو مستقیم با واشینگتن یا از طریق میانجی، مثلاً دولت سوئیس، وجود دارد، اظهار داشت: نه، ما قصد نداریم که با پیش‌بگذاریم. وی اظهار داشت: این بستگی به ایالات متحده دارد که تصمیم بگیرد دست به چه اقدامی بزند. ما عجله‌ای نداریم.

جو بایدن در رقابت‌های انتخابات ریاست

جمهوری ایالات متحده تأکید کرده بود که اگر ایران به تعهدات خود بر اساس برجام عمل کند، واشینگتن نیز به توافق هسته‌ای باز خواهد گشت.

توپ در زمین ایالات متحده است

تخت‌روانچی با اشاره به این گفته بایدن عنوان کرد که ایران می‌خواهد ببیند آیا رئیس جمهور جدید به قول خود عمل می‌کند و اگر چنین کند تهران نیز آماده است تا بار

پس از افشاگری‌ها درباره غسل آیت‌الله مصباح صورت گرفت؛

حمله به توکلی با دستاویز «پارکینسون»

به گزارش «انتخاب»، محمدجواد ابطی، عضو شورای مرکزی جبهه پایداری‌امادپروز در واکنش به این یادداشت احمد توکلی گفت: آقای توکلی مجموعه‌ای در ارتباط با شفافیت و این دست از مسائل دارد اما خود در گیر بیماری پارکینسون است و در وضعیت سلامتی مناسبی نیست. نماینده مردم خمینی شهر در ادوار هفتم تا نهم مجلس همچنین تأکید کرد: من معتقدم از نام ایشان (احمد توکلی) استفاده می‌شود و افرادی سایت و موسسه را از طرف او اداره می‌کنند؛ به هر حال با وضعیت و شدت بیماری، نمی‌توان از آقای توکلی در باره اظهاراتشان توقعی داشت.

وی درباره ادعای توکلی مبنی بر وجود اسناد در موسسه دیده‌بان شفافیت و عدالت می‌گوید: اگر ایشان اسنادی دارند ارائه کنند، ما که با ایشان تعارفی نداریم و بیشتر از آقای توکلی

دیگر تعهدات هسته‌ای خود را اجرا کند.

وی افزود: توپ در زمین ایالات متحده است. کاملاً به دولت جدید بستگی دارد. بنابراین به محض آن که آنها به تعهدات خود عمل کنند، ایران نیز همان‌طور که بارها گفته است، تعهدات خود را به شکل کامل اجرا می‌کند.

تخت‌روانچی تأکید کرد که ایران در پی دستیابی به سلاح هسته‌ای نیست و برنامه هسته‌ای آن صرفاً اهداف غیر نظامی دارد.

وی گفت: این خیلی «بی‌معناست» اگر قرار باشد ایران دست به اقدام آشتی‌جویانه بزند در حالی که ایالات متحده با خروج از توافق هسته‌ای آن را نقض کرده است.

سفیر ایران در سازمان ملل متحد افزود: حرف کافی نیست. ما نیاز داریم که اقدامی از جانب ایالات متحده ببینیم.

کفای است و هر کسی می‌تواند در صورتی که توان و علم این کار را داشته باشد - خواه پولدار یا بی‌پول - این کار را انجام دهد.

عضو شورای مرکزی جبهه پایداری‌با ابراز نگرانی از تقویت جوسرانه‌ای برای زیر سؤال بردن مصباح یزدی گفت: این جریان مشکوک است و خود آقای توکلی باید در این زمینه پاسخ دهند منتها به واقع با وضعیت سلامتی که درباره ایشان می‌دانیم توقعی از ایشان نداریم اما بالاخره سانه‌ها باید با آقای توکلی تماس بگیرند و خواهان دریافت مستندات این ادعا شوند تا ببینیم واقعیت مسئله چه چیزی بوده است.

ابطی همچنین خاطر نشان کرد: این روزها در داصلی مملکت و مطالبات مردم این مسائلی نیست که آقای توکلی به دنبال آن افتاده‌اند.

دفتر احمد توکلی در پاسخ محمدجواد ابطی اعلام کرد: «بله، آقای توکلی مبتلا به بیماری پارکینسون هستند، اما این بیماری هیچ تأثیری روی قدرت عقل افراد نمی‌گذارد. این توهینی است که آقای ابطی نه تنها به آقای توکلی بلکه به تمامی افرادی که به نوعی با این بیماری در گیر هستند، روا داشته‌اند»

هم نگران نفوذ افراد با چهره‌های موجه در بین مسئولان و چهره‌های نظام‌هستیم و به خوبی می‌دانیم که از ابتدای انقلاب اسلامی مساله نفوذ وجود داشته است.

عضو شورای مرکزی جبهه پایداری با بیان این مطلب که «فضای رسانه‌ای علیه آقای مصباح است تا بگویند غسل ایشان ثروتمند و رانت‌خوار» است، تأکید کرد: فرضاهم که باشد، این مسئله چه ربطی به آقای مصباح دارد؟

وی ادامه داد: باید ترس از نفوذ داشته باشیم تا از چهره‌هایی که خود را به علما و مراجع و مسئولان نزدیک می‌کنند، مراقبت کنیم اما این مورد به خصوص که بگویند غسل آیات مصباح یزدی و حق شناس رانت‌خوار بوده و بدهکار بانکی است، جریان مشکوکی به نظر می‌رسد.

ابطی خاطر نشان کرد: غسل دادن و دفن میت واجب

احمد توکلی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام و حسین رجایی، معاون سازمان دیده‌بان شفافیت و عدالت در یادداشت مشترکی، مدعی شده‌اند که «غسل محمدتقی مصباح یزدی، یک ابر بدهکار بانکی است که جنازه‌های روحانیون سرشناس را به خانه خود می‌برد و غسل می‌دهد»

این دو همچنین تأکید کرده‌اند وی «یک کلان‌سرمایه‌دار است که شبکه بزرگ و تودرتویی از ارتباطات با مسئولان عالی رتبه و روحانیون سرشناس دارد». توکلی اشاره کرده اسناد این مسائل در بررسی‌های مختلف در موسسه دیده‌بان شفافیت و عدالت موجود است.